

Rigsdagstidende.

1851. Forhandlingerne paa Landstthinget. № 24.

Tredie Session.

26de Møde.

Mandagen den 17de November.

(Fortf.)

Cultusministeren: Jeg er kommen her i den Hensigt aldeles at slutte mig til den Betragtning af Sagen, der er bleven foreslaaet af den ærede Ordfører, og hvorpaa Comiteens Betænkning grunder sig, nemlig, at man ikke ved denne Leilighed skal gaae ind paa Spørgsmaalet om saadanne Instituters Oprettelse i Almindelighed, idet man, selv om man kunde være tilbøielig til ikke at ville gaae ind paa en mere omfattende Plan for Opprettelsen af sliige Instituter, dog neppe vilde tænke paa nu i dette Dieblif, før man havde underkastet det en almindelig Overveielse, at nedlægge eller tvinge til Nedlæggelse af det enkelte Institut, der staaer som det eneste Forsøg af denne Art i Jylland. Men de Bemærkninger, som ere faldne, foranledige mig dog til ligesom at tage et Forbehold i Henseende til det Spørgsmaal, som her er reist. Jeg anseer det for aldeles nødvendigt, at dette Spørgsmaal maa selvstændigt og mere omfattende blive forhandlet under andre Lovgivningsarbejder, der slutte sig til Fattigvæsenet og Skolevæsenet; thi der er derved en Side, hvor man nødvendigt maa komme til at tænke paa saadanne Instituter, nemlig fra det rene Skolevæsens Standpunkt, naar der er Spørgsmaal om at udføre Statens Opdragelsespligt med Hensyn til forvildede Børn. Hvad der tidligere har været bestemt i Lovgivningen derom, lader sig ikke længere under vore forandrede Forhold gjennemføre. Jeg vil ikke her gaae ind paa Detaillen, fordi det nu ikke foreligger, og man ved Omtale deraf kunde komme til at fæste en uskyldt Skygge paa Bestemmelser, der, betragtede i deres Heelhed, maaskee ikke toge sig saa affrækkende ud,

navnlig til en given Tid, som de synes at tage sig ud, naar man sammenligner dem med de nuværende Forhold. Jeg sigter navnlig til Bestemmelserne om at kunne henseende Børn til Undervisning og Confirmation i Straffeanstalterne. Jeg er ikke gaaet til disse Anstalter, forsaavidt jeg er kommen i Berøring med dem, med nogen særdeles god Mening for dem, og det er gaaet mig, ligesom det er gaaet den ærede Ordfører i saa Henseende, ligesom vor Betragtning maaskee i en enkelt Sag har virket sammen. Den ærede Ordfører har haft at gjøre med Tilsynet med en saadan Stiftelse, der allerede iforveien stod umiddelbart i Berørelse med Ministeriet som Overbestyrer af Sorø Academi, og denne Anstalt blev nedlagt, og om dens Nedlæggelse, troer jeg, at baade jeg og den ærede Ordfører efter de dengang givne Forhold vare enige. Hvad jeg havde seet og bemærket ved denne Anstalt vakte vistnok stor Betænknelighed hos mig med Hensyn til saadanne Anstalter, skjøndt ikke væsentlig saameget fra den Side, som her er antydet, med Hensyn til Børnenes Indflydelse paa hinanden, som med Hensyn til det Betænkkelige i at gjøre et saadant Forsøg, som det at bringe forvildede Børn tilbage paa den rigtige Bane, til Gjenstand for et Slags Embedsvirksomhed, saaledes at man havde en Skole, hvor dette nu skulde skee, saa at naar Bestyreren af denne Skole døde, skulde der ad den sædvanlige Embedsvei kaldes en Anden dertil o. s. v. Med Hensyn til Banskkeligheden af i et bestemt Dieblif at finde dertil duelige Personligheder, har Sagen sine store Betænkneligheder foruden de, som kunne reise sig fra en anden Side, men jeg troer dog, at man ingenlunde derved maatte lade sig forlede til at afvise sliige Anstalter som et Supplement til det Bedre, man forresten maatte stræbe efter.